

ВИСНОВКИ

**експертної комісії Міністерства освіти і науки України
за результатами акредитаційної експертизи підготовки фахівців
освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки
6.030205 «Країнознавство»
галузі знань 0302 «Міжнародні відносини»
в Інституті міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка**

Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 1064л від 19 травня 2016 року в період з 25 травня по 27 травня 2016 року включно експертна комісія у складі:

- 1) Вовканича Івана Івановича, доктора історичних наук, професора, декана факультету міжнародної політики, менеджменту та бізнесу Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», голови комісії;
- 2) Кулаковського Петра Михайловича, доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри країнознавства факультету міжнародних відносин Національного університету «Острозька академія»

здійснила акредитаційну експертизу підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» галузі знань 0302 «Міжнародні відносини» в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Під час проведення акредитаційної експертизи комісія в своїй роботі керувалася Законом України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року, Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1377 від 29.11.2011 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 № 847», Постановою Кабінету Міністрів України «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» від 9 серпня 2001 року № 978 (зі змінами, внесеними відповідно до постанов Кабінету Міністрів України № 1124 від 31 грудня 2012 року, № 801 від 15 серпня 2012 року, № 692 від 18 вересня 2013 року, № 507 від 27 травня 2014 року), Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 року № 1187, Наказом Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України від 13.06.2012 р. № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» (далі –

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

нормативи та вимоги).

У процесі експертизи надано об'єктивну оцінку матеріалам самоаналізу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка (ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка); перевірено установчі документи, матеріали освітньої діяльності; розглянуто освітньо-кваліфікаційну характеристику, освітньо-професійну програму, навчальний план підготовки фахівців заявленого напрямку підготовки; проаналізовано зміст, організацію навчально-виховного процесу, форми і методи контролю навчання студентів, а також кваліфікаційний рівень керівного і викладацького складів університету, випускової кафедри, матеріали інформаційно-методичного та матеріально-технічного забезпечення; здійснено оцінювання рівня знань та умінь студентів шляхом проведення комплексних контрольних робіт із дисциплін, які вивчаються студентами акредитованого напрямку підготовки.

За підсумками експертного оцінювання безпосередньо на місці комісія констатує:

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Повна назва вищого навчального закладу: Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Юридична адреса: 04119, м. Київ, вул. Мельникова, 36/1, телефон (044) 481-44-37, факс (044) 481-44-37, E-mail: office@iir.kiev.ua, веб-сайт: <http://www.iir.edu.ua>.

Наявність оригіналів основних установчих та реєстраційних документів Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Статус «національний» Київському державному університету імені Тараса Шевченка присвоєно Указом Президента України № 176/94 від 21 квітня 1994 року.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка здійснює підготовку фахівців за 43 напрямками базової вищої освіти та за 84 спеціальностями з 10 галузей знань. Згідно з Сертифікатом про акредитацію Міністерства освіти і науки України, університет акредитовано за IV освітньо-кваліфікаційним рівнем.

Університет має у своєму складі 14 факультетів та 7 навчальних інститутів, 197 кафедр, на яких працює 2691 викладач, із них: 104 –

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

академіки та члени-кореспонденти академії наук України; 611 – доктори наук (із них 478 осіб мають учене звання професора), 1744 – кандидати наук (із них 1119 осіб мають учене звання доцента). Загальна кількість студентів на всіх курсах навчання складає 25010 осіб, з них на денній формі навчання – 19183 особи.

Експертна комісія перевірила правові підстави для здійснення освітньої діяльності в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, а також відповідність копій документів в акредитаційній справі їх оригіналам. Зокрема, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка надав експертній комісії для перевірки оригінали таких документів:

1. Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

2. Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, серія А00 № 019027 від 21 квітня 1994 року.

3. Указ Президента України від 5 травня 2008 року № 412/2008 «Про заходи щодо підвищення статусу Київського національного університету імені Тараса Шевченка».

4. Указ Президента України від 5 травня 2008 року № 413/2008 «Про склад Наглядової ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка».

5. Указ Президента України Л. Кучми від 25 листопада 1999 року «Про Київський національний університет імені Тараса Шевченка».

4. Довідка про включення Київського національного університету імені Тараса Шевченка до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) АА № 377210 від 12 червня 2007 року.

5. Ліцензія Міністерства освіти і науки України серії АЕ № 636090 від 10 березня 2015 року, видана відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 27.01.2015 р., протокол № 114 (про надання освітніх послуг, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра (в т.ч. для іноземних громадян)).

6. Сертифікат РД-IV № 1159029, виданий 3 вересня 2013 року за рішенням Акредитаційної комісії від 27 червня 2013 р., протокол № 105 (наказ МОН України від 01.07.2013 № 2494л), про акредитацію Київського національного університету імені Тараса Шевченка за статусом вищого закладу освіти IV (четвертого) рівня.

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка – класичний університет дослідницького типу, провідний вищий навчальний заклад України, який готує фахівців з 10 галузей знань і проводить навчально-виховну, науково-дослідну та інноваційну діяльність.

Місія діяльності Університету полягає в якісному задоволенні потреб населення в освітніх послугах найвищого рівня, забезпеченні підприємств, установ та організацій країни кваліфікованими кадрами, всебічному розвитку людини, як особистості, завдяки системному використанню в навчально-виховному процесі передових освітніх технологій.

Історія Київського національного університету імені Тараса Шевченка бере початок від 8 листопада 1833 року, коли було підтримано подання Міністра освіти С. С. Уварова про заснування Імператорського Університету Святого Володимира на базі перенесеного до Києва польського Кременецького ліцею. 15 липня 1834 року, у день пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира, відбулося урочисте відкриття Університету.

У 1834-1835 навчальному році в Університеті працював лише один філософський факультет із двома відділеннями: історико-філологічним та фізико-математичним. У 1835 році було відкрито юридичний факультет, а в 1841-му – медичний, створений на базі медичного факультету ліквідованого Віленського університету (м. Вільнюс).

У 1860-х роках було розширено автономні права навчального закладу, відкрито 15 нових кафедр (чисельність яких зросла з 37 до 52), збільшилася кількість викладачів та студентів.

Протягом 1930-х років в Університеті створювалися нові факультети. У 1938 році їх було вже вісім: фізико-математичний, історичний, філологічний, хімічний, геолого-географічний, біологічний, юридичний та іноземних мов. У березні 1939 року, на честь 125-річчя з дня народження Тараса Шевченка, Президія Верховної Ради СРСР присвоїла його ім'я Київському державному університету. У цьому ж році Університету було передано Канівський біогеографічний заповідник, що став науково-експериментальною та навчальною базою для природничих факультетів.

Особливо швидким розвиток Університету був у 1950-х роках. До 1958 року в Київському державному університеті вже діяло 11 факультетів.

21 квітня 1994 року Київському університету Указом Президента України Л. М. Кравчука № 176/94 було надано статус «національного», а 25 листопада 1999 року новим Указом Президента України Л. Д. Кучми № 1496/99 автономний статус університету суттєво розширено. 5 травня 2008 року вийшов Указ Президента України В. А. Ющенка № 412/2008, яким

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

передбачено перетворення Університету на головний навчально-науковий центр України з підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації. 29 липня 2009 року Постановою Кабінету Міністрів України № 795 Університету було надано статус самоврядного (автономного) дослідницького національного вищого навчального закладу та передбачено посилене фінансування програм перспективного розвитку Університету.

За роки свого існування Київський національний університет імені Тараса Шевченка став відомим центром підготовки висококваліфікованих фахівців, в його стінах підготовлено понад 300 тисяч фахівців із вищою освітою та більше 25 тисяч кандидатів і докторів наук.

Університет перебуває у державній власності і підпорядковується Міністерству освіти і науки України.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в банку, гербову печатку зі своєю назвою і може від свого імені набувати майнових і особистих немайнових прав і мати обов'язки. Університет у встановленому порядку може створювати навчальні та навчально-науково виробничі комплекси, які є добровільними об'єднаннями.

КНУ імені Тараса Шевченка – багатoproфільний вищий навчальний заклад, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти за освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста і магістра. Освітня діяльність спрямована на вивчення широкого спектру гуманітарних, технічних, економічних, природничих, соціальних напрямів науки, техніки. В Університеті здійснюються фундаментальні та прикладні наукові дослідження, створені науково-методичні центри, є розвинута інфраструктура навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового і матеріально-технічного забезпечення, культурно-просвітницької діяльності. В Університеті діє аспірантура, ад'юнктатура та докторантура.

Університет володіє всім комплексом науково-методичного забезпечення, визначеним Міністерством освіти і науки України, необхідним для його ефективного функціонування: галузевими стандартами вищої освіти, навчальними планами, навчальними програмами з усіх нормативних і вибіркових навчальних дисциплін; програмами всіх видів практик; підручниками і навчальними посібниками; методичними матеріалами для самостійної роботи студентів з навчальних дисциплін; контрольними завданнями; контрольними роботами з навчальних дисциплін; методичними матеріалами для виконання студентами дипломних робіт.

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

В Університеті розроблено програми підготовки бакалаврів, спеціалістів і магістрів за принципами Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) в контексті Європейського простору вищої освіти.

Університет пропонує програми підготовки:

- за 14 спеціальностями з 9 галузей знань на освітньо-кваліфікаційному рівні молодшого спеціаліста;
- за 57 напрямками підготовки з 23 галузей знань на освітньо-кваліфікаційному рівні бакалавра;
- за 62 спеціальностями з 13 галузей знань на освітньо-кваліфікаційному рівні спеціаліста;
- за 102 спеціальностями з 21 галузі знань на освітньо-кваліфікаційному рівні магістра.

В Університеті впроваджено ступеневу систему підготовки за освітньо-кваліфікаційними рівнями – молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст та магістр. Крім того, в структурі КНУ імені Тараса Шевченка функціонують: підготовче відділення, Навчально-науковий центр «Інститут біології», Центр українознавства, кілька Музеїв, Наукова бібліотека, Інформаційно-обчислювальний центр, Астрономічна обсерваторія, Видавничо-поліграфічний центр, а також Український фізико-математичний лицей та 2 коледжі – геолого-розвідувальних технологій та оптико-механічний, сформовані на базі відповідних технікумів.

У 2012 році в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка розпочато підготовку фахівців за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Випусковою кафедрою для вказаного напрямку є кафедра країнознавства. Практично всі викладачі кафедри мають наукові ступені доктора або кандидата наук та вчені звання професора чи доцента.

Ліцензований обсяг прийому студентів за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство», галузі знань 0302 «Міжнародні відносини», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» становить 100 осіб денної форми навчання.

Наведені вище дані свідчать, що фактичні показники Університету відповідають вимогам критеріїв акредитації.

Висновок: надана Київським національним університетом імені Тараса Шевченка інформація до Міністерства освіти і науки України є достовірною. Всі документи, що підтверджують правові підстави для здійснення освітньої діяльності Київським національним університетом

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

імені Тараса Шевченка, відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України і є у наявності.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ 6.030205 «КРАЇНОЗНАВСТВО»

Формування контингенту студентів для навчання за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство» здійснюється у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України від 29 жовтня 2013 року зі змінами, внесеними відповідно до Наказу № 533 від 7 травня 2014 року «Про затвердження Умов прийому до вищих навчальних закладів України у 2014 році», Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 9 січня 2013 року № 12 «Про затвердження примірного Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу України», а також Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Організацію прийому вступників до Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка здійснює приймальна комісія, яка діє згідно з Положенням про приймальну комісію Київського національного університету імені Тараса Шевченка, затвердженим ректором Університету. Правила прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка щорічно розробляються Приймальною комісією відповідно до Умов прийому до вищих навчальних закладів України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України.

Фінансування підготовки фахівців в Університеті здійснюється:

- за державним замовленням;
- за рахунок державних цільових пільгових довгострокових кредитів;
- за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

Прийом до Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка здійснюється за конкурсом незалежно від джерел фінансування.

З метою формування контингенту студентів в ІМВ проводиться профорієнтаційна робота, яка охоплює такі напрями: робота серед учнів шкіл м. Києва та області, пропаганда спеціальності через газети, телебачення, радіо, рекламну продукцію, проведення Дня відкритих дверей Інституту.

Перший набір для навчання за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство» було здійснено у 2012 році. При вступі враховувались результати Зовнішнього незалежного оцінювання та середній бал додатка до

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

атестату про повну загальну середню освіту. За результатами вступної кампанії 2015 року було прийнято для навчання за контрактною формою 12 осіб.

Конкурс за заявами на навчання у 2015 році становив 11,2 особи на місце.

Кафедра країнознавства здійснює навчально-педагогічну діяльність на 1-4-му курсах денної форми навчання. На даний час за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство» навчаються 125 студентів.

Таким чином, незважаючи на негативні тенденції, пов'язані з укрупненням та ліквідацією окремих галузей знань та спеціальностей, контингент студентів напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка формується на належному рівні відповідно до потреб держави в наявності фахівців для роботи у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики. Деканат факультету міжнародних відносин, кафедра міжнародної інформації приділяють велику увагу як профорієнтаційній роботі, так і підвищенню престижності навчання за акредитованою спеціальністю.

***Висновок:** експертна комісія вважає, що показники формування контингенту студентів напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство», рівень профорієнтаційної роботи, яку здійснює ІМВ, відповідають рекомендаціям та вимогам МОН України, дозволяють здійснювати навчально-виховний процес згідно зі встановленими МОН України нормативами. Формування контингенту студентів за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство» відповідає ліцензійному обсягу, підтвердженому чинною ліцензією.*

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 6.030205 «КРАЇНОЗНАВСТВО»

Експертна комісія перевірила документи, що відображають зміст підготовки фахівців за заявленою спеціальністю.

Зміст підготовки фахівців напряму 6.030205 «Країнознавство» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» відповідає Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року, а також Постанові Кабінету міністрів України від 23.11.2011 року № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій».

Основою організації навчального процесу за даною спеціальністю є галузевий стандарт вищої освіти, який затверджений наказом Міністерства

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

освіти і науки України № 302 від 13 квітня 2004 р. та варіативні частини Освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця, Освітньо-професійної програми, Засобів діагностики якості освіти і Навчального плану підготовки фахівців напряму 6.030205 «Країнознавство». Ці документи розроблені у відповідності до рекомендацій МОН України, затверджені в установленому порядку.

Термін навчання за ОКР «бакалавр» – 3 роки та 10 місяців. Підготовка студентів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки фахівців з вищою освітою за напрямом 6.030205 – «країнознавство» (освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр міжнародних відносин; кваліфікація – 3439 – фахівець (з країнознавства)), затвердженого на засіданні Вченої ради Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, протокол № 9 від 27 квітня 2010 р. Цикл соціально-гуманітарної підготовки включає 29 кредитів загальним обсягом 1044 години, цикл фундаментальної, математичної та природничо-наукової підготовки – 58 кредитів загальним обсягом 2088 годин, цикл професійної та практичної підготовки – 153 кредити загальним обсягом 5508 годин. Нормативна частина становить 136 кредитів, самостійний вибір навчального закладу – 74 кредити, вільний вибір студента – 30 кредитів. Складено у відповідності до проекту галузевого стандарту вищої освіти України «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра з напряму підготовки 6.030205 – «країнознавство», а також згідно з вимогами Наказу МОН України від 9 липня 2009 р. № 642 та наказу ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 6 квітня 2010 року № 263-32.

Вибіркова частина плану передбачає оперативне реагування на зміни, які виникають внаслідок наукового, суспільного розвитку, пристосування до конкретних потреб держави та суспільства. Відповідно, вибіркова частина включає в себе дисципліни самостійного вибору ВНЗ та студента.

Згідно з Положенням «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», затвердженим наказом Міністерства освіти України від 2 червня 1993 р. № 161, для конкретизації планування навчального процесу на 2015-2016 навчальний рік були складені робочі навчальні плани, які регламентують навчальне навантаження, уможлиблюють забезпечення гнучкості навчального процесу, запобігання перевантаженості студентів.

Експертна комісія проаналізувала робочі навчальні плани нормативних та вибірових дисциплін на предмет відповідності їх затвердженим ОКХ,

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

ОПП та ЗДЯ освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», розглянула конспекти лекцій та методичні розробки з підготовки до практичних занять за окремими дисциплінами і дійшла висновку, що вони відповідають встановленим вимогам і нормам МОН України, що регламентують підготовку фахівців із країнознавства.

***Висновок:** експертна комісія засвідчує наявність необхідних документів, які забезпечують дотримання державних вимог до підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство», відповідність державним вимогам змісту ОКХ бакалавра, ОПП підготовки бакалаврів, а також ЗДЯ вищої освіти робочих програм навчальних дисциплін, програм практик, методичних вказівок для підготовки бакалаврської роботи. Усі документи затверджено в установленому порядку.*

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ 6.030205 «КРАЇНОЗНАВСТВО» ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ «БАКАЛАВР»

Навчальний процес напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка організований за вимогами кредитно-модульної системи згідно наказу Міністерства освіти і науки «Про затвердження Програми дій щодо реалізації положення Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України», відповідно до «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», вимог до ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої школи відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, Галузевого стандарту вищої освіти України за галуззю знань 0302 «Міжнародні відносини», інших нормативних документів Міністерства освіти і науки України, наказів Ректора Університету.

Випусковою кафедрою країнознавства розроблені та затверджені у встановленому порядку навчальний план підготовки фахівців, варіативні частини ОКХ, ОПП та ЗДЯ, Система внутрішнього забезпечення якості освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», в яких відображені особливості та потреби українського суспільства, державних органів влади та підприємств у підготовці країнознавців – експертів із країн чи регіонів.

На кафедрах, що забезпечують навчальний процес за напрямом підготовки «Країнознавство», в повному обсязі розроблені та узгоджені у

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

встановленому порядку навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають: програму та анотацію дисципліни, робочу навчальну програму дисципліни; плани практичних, семінарських занять; завдання до самостійних та практичних робіт студентів; список рекомендованої літератури; методичні вказівки до виконання дипломної роботи, практичних занять тощо. З кожної дисципліни навчального плану розроблені пакети комплексних контрольних робіт для перевірки залишкових теоретичних знань і практичних навичок студентів з дисципліни. Списки літератури, що пропонуються до використання при підготовці до написання ККР, є достатньо повними і дозволяють підготувати відповіді на питання, що поставлені у ККР.

Відповідність навчально-методичних комплексів дисциплін існуючим нормативам і вимогам, а також якість розробки матеріалів контролюється навчально-методичним управлінням Університету та навчально-методичною радою ІМВ. В Університеті розроблено положення про оцінювання знань і вмінь студентів, встановлена відповідність вітчизняної системи оцінювання знань до системи *ECTS*. Уся документація та викладання навчальних дисциплін ведеться державною мовою.

У практиці надання освітніх послуг в Університеті широко використовується система розрахунку навантаження науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету, яка містить інформацію щодо переліку навчальних планів, розкладу, обліку оцінювання студентів, – навчально-методична система «Тритон». Крім загальноуніверситетської системи електронного документообігу, кафедра країнознавства має власну електронну базу, в якій розташовані додаткові навчальні матеріали, електронні версії завдань для проведення самостійних та практичних робіт, мультимедійні матеріали, що дозволяє суттєво поліпшити ефективність та якість проведення занять та підготовку студентів.

Результати перевірки засвідчили, що студенти забезпечені навчально-методичною літературою на 100%, що відповідає вимогам акредитації. Більшість літератури, яка знаходиться в бібліотечному фонді, – навчальні посібники, підручники та періодичні видання, що забезпечують викладання навчальних передбачених навчальним планом дисциплін.

Висновок: *організація навчально-виховного процесу та навчально-методичне забезпечення напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» відповідають встановленим нормативним вимогам щодо освітньої діяльності за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Експерти підтверджують, що фактичні дані відповідають наведеному у самоаналізі даним щодо організації навчального процесу та навчально-методичного забезпечення.*

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Під час перевірки безпосередньо у навчальному закладі експертна комісія ознайомилася із книгою наказів з кадрових питань (особового складу) та основної діяльності, оригіналами трудових книжок, дипломами про вищу освіту, атестатами доцентів, професорів, дипломами кандидатів та докторів наук, листами педагогічного навантаження, документами, що засвідчують підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу, який забезпечує навчальний процес напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство».

На підставі проведеної перевірки комісія зробила висновок про достовірність наведених даних у матеріалах самоаналізу.

Забезпечення викладання дисциплін навчального плану напряму підготовки, що акредитується, здійснюється фахівцями всіх, без винятку, кафедр Інституту міжнародних відносин та відповідних кафедр історичного, філософського, географічного факультетів і Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Викладання більшості дисциплін фундаментальної, професійної та практичної підготовки забезпечується трьома кафедрами Інституту міжнародних відносин:

- 1) кафедра країнознавства (випускова кафедра), завідувач – проф. Дорошко М. С., 9 штатних викладачів, серед яких 2 доктори наук, професори, 6 кандидатів наук – 4 доценти та 2 асистенти;
- 2) кафедра міжнародних відносин і зовнішньої політики, завідувач – проф. Манжола В.А., 19 штатних науково-педагогічних працівників, серед яких 7 докторів наук, професорів, 8 кандидатів наук, доцентів та 4 асистенти;
- 3) кафедра міжнародних організацій та дипломатичної служби, завідувач – проф. Матвієнко В.М., 8 штатних викладачів, серед яких 4 доктори наук, професори, 4 кандидати наук, доценти, 1 асистент.

Випусковою кафедрою, яка безпосередньо відповідає за підготовку фахівців напряму 6.030205 «Країнознавство», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» є кафедра країнознавства. До складу кафедри входять 9 викладачів, з них – 2 доктори наук, професори (22%); 6 кандидатів наук – 4 доценти та 2 асистенти (67%); 1 асистент без наукового ступеня (11%). Науково-педагогічна спеціальність (кваліфікація) усіх викладачів відповідає дисциплінам, які ними викладаються.

До проведення майстер-класів з фахових дисциплін залучаються міністри закордонних справ України Зленко А.М., Тарасюк Б.І., Огризко

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

В.С., заступники міністра, Надзвичайні та Повноважні послы України Шамшур О.В., Фіалко А.О., Гуменюк Б.І., Кулінич М.А., представники іноземних держав та організацій в Україні тощо.

Підготовка висококваліфікованих кадрів, підвищення їх кваліфікації здійснюється насамперед із власних випускників, через магістратуру, аспірантуру, докторантуру, шляхом стажування, підготовки підручників та навчальних посібників, обміну досвідом, організації та проведення численних науково-практичних конференцій, семінарів тощо.

Кафедра країнознавства готує аспірантів та докторантів зі спеціальності 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку, котрі в перспективі стають науково-педагогічними кадрами найвищої кваліфікації для ІМВ КНУ, інших вищих навчальних, профільних академічних та наукових закладів. Випускники аспірантури працюють як в Україні, та і в багатьох державах світу. За останні десять років захищено 2 докторських та 14 кандидатських дисертацій.

З січня 2016 року кафедра країнознавства Інституту міжнародних відносин працює над дослідженням теми «Україна в сучасних політичних та безпекових процесах», яка є складовою наукової теми Інституту міжнародних відносин №16БФ048-01: «Асоціація як новий формат відносин України з Європейським Союзом: політичний, правовий, економічний та інформаційний аспекти», що входить до Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Загальне керівництво роботою здійснює д. і. н., професор М.С.Дорошко.

Напрями наукових досліджень кафедри за даною темою включають:

- проблематику здобуття державою регіонального лідерства й геополітичного впливу (на прикладі КНР, Республіки Індія та ФРН);
- дослідження особливостей реалізації безпекових інтересів у зовнішній політиці держави (на прикладі Арабської Республіки Єгипет);
- вивчення характеру впливу міграційних проблем на формування та здійснення зовнішньої політики України;
- визначення ролі особистісного чинника у виробленні зовнішньої політики держави (на прикладі країн Латинської Америки);
- виявлення причин сучасних регіональних конфліктів та оптимальних моделей їхнього урегулювання (на прикладі держав-учасниць СНД);
- визначення впливу особливостей історичного, політичного, етнонаціонального, культурно-духовного, геополітичного і геокультурного розвитку на зовнішню політику держав і міждержавні відносини.

З 1998 року на базі кафедри функціонує створений за сприяння

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

ЮНЕСКО науково-методичний центр з питань демократичного врядування і культури миру, що надає методичну допомогу вищим навчальним закладам у впровадженні в навчальний процес навчальних дисциплін з питань демократії, демократичного врядування, культури миру, виступає ініціатором і організатором конференцій з цієї проблематики. Відповідно до наукової спеціалізації на кафедрі склалися два головних напрями наукових досліджень: порівняльна політологія та регіоно/країнознавство.

2008 року на базі кафедри країнознавства започатковано постійно діючий «Африканський семінар» (керівник – кандидат політичних наук Бовсунівський Павло Васильович), у рамках якого проводяться круглі столи, конференції, зустрічі з актуальних проблем африканістики, політичного і соціально-економічного розвитку країн Північної, Тропічної й Південної Африки. Наукові заходи в межах Семінару проводяться із залученням дипломатичних представництв африканських держав, акредитованих в Україні, Міністерства закордонних справ України та неурядових організацій.

2012 року за сприяння посольства Республіки Індія в Україні на базі кафедри відкрито також Центр індології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (керівник - професор, доктор політичних наук Ігнат'єв Павло Миколайович). Завдяки роботі Центру студенти та аспіранти Київського національного університету імені Тараса Шевченка мають можливість слухати лекції професорів провідних університетів Індії та брати участь у спільних наукових і культурно-просвітницьких заходах, що організовуються дипломатичним представництвом Індії та ІМВ.

Співробітники кафедри країнознавства стали авторами та співавторами понад 19 підручників та навчальних посібників, 11 монографій, низки статей до Української дипломатичної енциклопедії, значної кількості статей з міжнародної проблематики.

Комісія перевірила педагогічне навантаження викладачів, яких заплановано долучити до підготовки бакалаврів напряму підготовки «Країнознавство» і зробила висновок, що кількість лекційних годин на одного викладача не перевищує 250 годин на рік, при цьому загальна кількість дисциплін не більше 5 із врахуванням навантаження викладача на інших спеціальностях Університету.

Експертна комісія проаналізувала науково-педагогічну спеціальність викладачів, що забезпечують навчальний процес напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» за дипломом про освіту, науковою спеціальністю, науковим ступенем, вченим званням та проходженням науково-педагогічного стажування, і дійшла висновку, що вона відповідає дисциплінам, які вони

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

викладають.

Висновок: *кадровий склад, наукова діяльність і науково-педагогічна спеціальність викладачів, які забезпечують підготовку фахівців за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство», відповідає вимогам та критеріям, що ставляться до науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку за освітньо-кваліфікаційним рівнем "бакалавр", та має достатній науковий та практичний потенціал для підготовки фахівців акредитованого напрямку підготовки.*

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Експертна комісія перевірила документи, що засвідчують право власності та право користування основними засобами в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, а також відповідність наявних приміщень та матеріально-технічної, навчальної бази встановленим вимогам законодавства з охорони праці і дійшла висновку, що вони відповідають вимогам надання освітніх послуг у вищому навчальному закладі.

Матеріально-технічне забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців з вищою освітою. Завдяки цьому можливе забезпечення належних умов для отримання відповідних спеціальних знань фахівцями за напрямом 6.030205 «Країнознавство».

Київський національний університет імені Тараса Шевченка готовий забезпечити навчальний процес навчальними площами на весь період навчання. В оперативному управлінні Київського національного університету імені Тараса Шевченка знаходиться площа 265 355 кв. м, за яку своєчасно сплачуються всі комунальні послуги.

Для підготовки фахівців за спеціальністю 6.030205 «Країнознавство» використовується навчально-матеріальна база Інституту міжнародних відносин, яка має все необхідне технічне обладнання, як-то комп'ютерні класи, лінгафонний кабінет, мультимедійні аудиторії, навчальні аудиторії. Матеріально-технічна база кафедри країнознавства відповідає навчально-освітнім стандартам.

Навчальний корпус Інституту міжнародних відносин знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Мельникова, б. 36/1, прийнятий в експлуатацію у 1986 році. В корпусі розташовано 12 кафедр та 3 лабораторії, бібліотека,

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

спортивна зала, їдальня.

Загальна кількість:

- адміністративно-управлінського персоналу 6 осіб;
- студентів в Інституті 2159 осіб – денної форми навчання та 469 осіб – заочної форми навчання (друга вища освіта);
- науково-педагогічного-персоналу - 191 особа;
- навчально-допоміжного персоналу - 40 осіб;
- обслуговуючого персоналу - 130 осіб.

Кафедри, що знаходяться в корпусі ІМВ, мають достатню та сучасну матеріально-технічну базу. Всі приміщення повністю забезпечені меблями, навчальним обладнанням. Протягом останніх років ведеться цілеспрямована робота з впровадження обчислювальної техніки та інформаційних технологій в навчальний процес, наукові дослідження, адміністративно-управлінську діяльність.

З метою підтримки приміщень корпусу Інституту міжнародних відносин у належному санітарно-технічному стані проводяться поточні та капітальні ремонти із залученням підрядних організацій.

Навчальний процес починається о 08.00 год та завершується о 20.00 год.

Охорона корпусу здійснюється цілодобово.

Впровадження сучасних інформаційних технологій в Інституті міжнародних відносин забезпечує лабораторія інформатики та обчислювальної техніки, на базі якої здійснюється викладання навчальних дисциплін із застосуванням сучасної обчислювальної техніки. Навчальні класи лабораторії (аудиторії 116, 117, 121, 122 та 104) обладнані сучасними комп'ютерами та необхідним програмним забезпеченням. Це дозволяє навчати студентів застосуванню сучасних інформаційних систем та технологій в їх майбутній професії. Більшість комп'ютерів Інституту міжнародних відносин під'єднані до локальної обчислювальної мережі Інституту, що дозволяє ефективно використовувати сучасні технології розповсюдження навчальних матеріалів. Всі комп'ютери у навчальних класах об'єднані в локальну обчислювальну мережу з можливістю виходу до всесвітньої мережі *Internet*.

В бібліотеці створено інформаційно-довідкову систему існуючої літератури та періодичних видань, яка надає можливості оперативно знаходити потрібні джерела інформації як студентам, так і викладачам.

В аудиторії 403 розміщено мультимедійний комп'ютерний клас, в якому майбутні фахівці-міжнародники вивчають іноземні мови.

Лабораторія технічних засобів навчання забезпечує навчальний процес

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

мультимедійною та комп'ютерною технікою. 10 аудиторій обладнано прозорими екранами, інтерактивними дошками та підсилювачами звуку. Це аудиторії 22, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 332.

Лабораторія методичного та видавничого забезпечення навчального процесу обладнана технікою, яка дозволяє забезпечити високі вимоги до представлення друкованої інформації, що, в свою чергу, сприяє оптимізації навчального процесу.

У 2011 році матеріальна база лабораторії поповнилась сучасною високопродуктивною цифровою системою *KONIKA MINOLTA bizhub PRO 950* у конфігурації – копір, мережевий сканер, принтер, зі швидкістю друку 95 копій за хвилину, автоматичним двостороннім копіюванням, з коефіцієнтом масштабування від 25 до 400%, високим вирішенням при скануванні.

Система обладнана опціями фінішної обробки, що забезпечує можливість сортування, зшивання, фальцювання, виготовлення буклетів, тощо.

Цифрова система дала можливість в умовах навчального закладу суттєво прискорити випуск навчально-методичної та наукової літератури та збільшити тираж друку.

На сьогодні в лабораторії також функціонують:

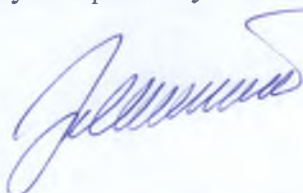
- цифрові ксерокопіювальні апарати *CANON IR 5000* та *IR 5570*, (55 сторінок за хвилину), 2002 та 2005 років виробництва (відповідно);
- різнографи *RISO 3750*, *RISO 3690C*;
- кольорові цифрові копіювальні апарати *CANON IR 2100S* та *IR 2570i* з двостороннім копіюванням, швидкістю копіювання – 26 сторінок за хвилину та вирішенням 600x600 dpi;
- плотер *HP Desingjer-500* для виготовлення розкладів, оголошень, кольорових плакатів;
- листопідбірна, різальна, дротошвейна, клейова машини.

Матеріальна база лабораторії дозволяє оперативно виконувати обсяги видання навчально-методичної літератури та наукової літератури (навчальних посібників, монографій, наукових збірників, різноманітних роздаткових матеріалів).

Студенти напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» користуються їдальнею, медичним пунктом, спортивною залом, стадіоном, двома гуртожитками. До послуг студентів – літній студентський спортивно-оздоровчий табір «Мрія» в с. Плюти.

Матеріально-технічна база університету постійно оновлюється.

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

Висновок: експертна комісія засвідчує, що матеріально-технічна база Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, її санітарний стан та інформаційне забезпечення загалом та випускової кафедри зокрема, відповідають нормативним показникам акредитаційних вимог щодо забезпечення якісної професійної підготовки студентів напряму 6.030205 «Країнознавство», галузі знань 0302 «Міжнародні відносини», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

7. ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Експертна комісія провела аналіз результатів останньої передакредитаційної заліково-екзаменаційної сесії та підсумків комплексних контрольних робіт і дійшла висновку, що студенти, які навчаються за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство», показали достатній рівень знань з предметів нормативного і вибіркового циклів підготовки, який відповідає нормативним показникам успішності та якості навчання.

Експертна комісія відмічає, що в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка і, зокрема, на напрямі підготовки «Країнознавство» широко використовується тестова система контролю знань студентів з використанням комп'ютерної техніки та програмного забезпечення віртуального навчального середовища.

Оскільки в ІМВ ще не було випуску фахівців напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» кваліфікаційного рівня бакалавр, то матеріали щодо аналізу результатів випуску, використання і адаптації випускників відсутні.

Якість підготовки фахівців напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» кваліфікаційного рівня «бакалавр» аналізуються за такими показниками, як показник успішності та якості навчання за результатами ККР, показники успішності та якості навчання за результатами екзаменаційної сесії.

Виконання комплексної контрольної роботи є складовою частиною навчального процесу, активною формою самостійної роботи студента. Вона виконується з метою формування та закріплення у студента теоретичних знань з основних питань розвитку світової політики, окремих країн та регіонів.

Комплексні контрольні роботи охоплюють відповідні розділи дисциплін спеціальності «Країнознавство» для ВНЗ з урахуванням особливостей спеціалізації студентів даного напряму підготовки. Вони розроблені у відповідності до галузевих стандартів вищої освіти, варіативної

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

компоненти освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Питання і тести, які включені у варіанти комплексних контрольних завдань, відбивають сучасний рівень наукової концепції з країнознавства.

Кожен варіант контрольної роботи вимагає від студентів оцінки висвітлюваного питання і спонукає до формування самостійності мислення, активної громадянської позиції, що особливо важливо в сучасних умовах. Завдання містять теоретичні питання і тести, що дозволяє провести комплексну перевірку залишкових знань з предмету, охопити перевіркою більше програмного матеріалу і, відповідно, об'єктивніше оцінити студента. Важливо також, що вони орієнтують на перевірку передусім тих положень програми курсу, які пов'язані з практичним застосуванням знань з міжнародних відносин та країнознавства. Дотримано принцип комплексності завдань.

Завдання контрольної роботи реалізовані за принципом комплексності і цілком спрямовані на виявлення реальних залишкових знань з оцінюваних предметів.

Критерії оцінки виконання комплексної контрольної роботи розроблені у відповідності до вимог і дозволяють об'єктивно оцінити зміст та рівень їх виконання. Обсяг і рівень складності матеріалу завдань дає можливість студентам встигнути виконати ККР у відведений час.

Аналіз якості підготовки фахівців проведено за результатами виконання студентами комплексних контрольних робіт (ККР) з циклів дисциплін професійної та практичної підготовки та самостійного вибору. Завдання ККР складені відповідно до вимог до змісту та порядку розроблення пакетів комплексних контрольних робіт. Критерії оцінювання враховують повноту і правильність виконання завдань. Пакети ККР розглянуті на засіданні кафедри і мають позитивні рецензії.

Аналіз виконання комплексних контрольних робіт. Виконання ККР студентами передбачено нормами організації навчального процесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

У 2015-2016 н. р. проведення ККР здійснювалось у зв'язку з акредитацією напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Зокрема, аналіз результатів контрольних робіт свідчить про достатній рівень теоретичної підготовки студентів спеціальності «країнознавство» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Рівень абсолютної успішності студентів ОКР «бакалавр» у середньому становить 93,2%.

Аналіз ККР студентів ОКР «бакалавр» виявив, що найбільш повно і якісно були засвоєні знання з дисциплін циклу соціально-гуманітарної та

Голова експертної комісії:

 Вовканич І. І.

фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки, де максимальний показник якості знань перевищує 96%. Якість знань з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки перебуває в межах 77,4-100%. Найбільш повно та якісно опановані знання з дисциплін «Зовнішня політика України», «Міжнародний бізнес» та «Історія української та зарубіжної культури». Деякі прогалини в знаннях студентів спостерігаються в рамках дисципліни «Політична історія країн світу». Наведені дані демонструють вищий рівень знань з дисциплін, які потребують застосування аналітичних здібностей студентів, порівняно з дисциплінами, які вимагають засвоєння і оперування великим масивом фактологічного матеріалу.

Значна увага на кафедрі країнознавства також приділяється організації та виконанню студентами курсових робіт. Підготовлено інструктивно-методичні матеріали до написання курсових робіт та випускних кваліфікаційних робіт бакалаврів. Аналіз тематики курсових та бакалаврських робіт свідчить про її актуальність та відповідність потребам сучасного міжнародного політичного, економічного та правового стану. Зміст виконаних курсових робіт показує, що студенти в основному засвоїли теоретичний матеріал, вміють його застосовувати для вирішення практичних завдань спеціальності.

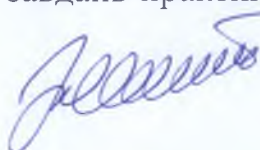
Науковими керівниками курсових робіт студентів є найбільш кваліфіковані та досвідчені викладачі: професори, доценти, кандидати наук.

Кафедрою розроблена наскрізна програма практики на весь період навчання, яка передбачає організацію та здійснення таких видів практики випускників ОКР «бакалавр»: виробнича та навчально-виробнича (перекладацька) практика з відривом від навчання. Головною метою практики є підготовка студентської молоді до успішної адаптації на ринку праці, до ефективної реалізації професійної кар'єри, формування навичок впевненої поведінки у мінливих соціально-економічних умовах.

Практику студенти проходять в структурних підрозділах Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства закордонних справ України, дипломатичних представництв іноземних держав в Україні, державних обласних адміністраціях, на підприємствах та у компаніях, які підтримують ділові зв'язки із закордонними партнерами. Разом з тим, існує необхідність у пошуку нових баз практики як серед державних установ, так і у приватному секторі економіки.

Аналіз результатів практики студентів, який проводиться на основі розгляду індивідуальних щоденників та конспективних звітів студентів (їх структура, визначення мети та завдань практики, їх вирішення), виробничих

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

характеристик, відгуків керівників від Інституту та баз практики, свідчить про достатньо високий рівень академічної підготовки студентів, володіння іноземними мовами, сформованості в них фахових вмінь та навичок професійної діяльності.

Студенти особисто звітують про результати проходження усіх видів практики на засіданні кафедри, рішенням якої вони затверджуються. У разі неналежного чи несвоєчасного оформлення результатів проходження практики студент звітує повторно. Аналіз щоденників практики та звітів з практики свідчить, що програма практики виконується в повному обсязі.

Для багатьох студентів місце проходження практики згодом стає робочим місцем. Поєднуючи навчальний та робочий процес, студенти відділення традиційно працевлаштовуються не лише у Міністерстві закордонних справ України, а й у інших центральних та місцевих органах влади нашої країни, державних і комерційних установах тощо.

Подальша робота з випускниками відділення перебуває у фокусі особливої уваги науково-педагогічного складу кафедри та ІМВ загалом. Наразі активізовано пошук замовників кадрової продукції, укладання договорів з ними, а також систематизовано облік відгуків з місць проходження практики щодо якості підготовки фахівців.

В цілому показники якості підготовки фахівців напряму підготовки, що акредитується, відповідають всім нормам щодо акредитації напряму підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр».

Висновок: експертна комісія засвідчує, що якісні характеристики підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство» в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка відповідають нормативним вимогам.

ВИСНОВКИ

Експертна комісія МОН України на підставі безпосереднього вивчення на місці поданих документів, аналізу умов освітньої діяльності Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка встановила наступне:

1. Подана у Міністерство освіти і науки України акредитаційна справа Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство» містить всі необхідні матеріали, які

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

характеризують навчально-методичну, науково-педагогічну діяльність та матеріально-технічне забезпечення навчального процесу.

2. Умови освітньо-професійної діяльності, які має Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, рівень професорсько-викладацького складу, організація наукової, навчально-методичної та виховної роботи, стан навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення навчального процесу відповідають акредитаційним вимогам підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.030205 «Країнознавство» і забезпечують гарантію якості освіти.

3. Кадровий склад випускової кафедри та кафедр, що забезпечують підготовку фахівців напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», формують викладачі високого науково-педагогічного рівня, що відповідає вимогам до акредитації за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр».

4. Якість підготовки фахівців напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» відповідає вимогам МОН України.

Разом з тим, експертна комісія вважає за доцільне надати *рекомендації*, що спрямовані на удосконалення якісної підготовки фахівців за спеціальністю 6.030205 «Країнознавство» в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, які не входять до складу обов'язкових та не впливають на рішення про акредитацію:

1. Враховуючи сучасні тенденції розвитку суспільства та важливість питань якості прийняття рішень, у навчальному процесі підготовки доцільно було б розширити та поглибити використання новітніх програмних комплексів інтелектуальної обробки даних (*DataMining, TextMinig*).

2. З метою покращення якості підготовки студентських наукових робіт та написання бакалаврських робіт, постійно нарощувати забезпеченість бібліотеки Університету й бібліотеки Інституту міжнародних відносин науковою та фаховою літературою з фундаментальних дисциплін та спеціальних курсів з галузі країнознавства та міжнародних відносин.

3. Удосконалювати роботу з моніторингу потреб у фахівцях даної спеціальності з метою підвищення ефективності проходження виробничих практик та подальшого працевлаштування.

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

4. Зміцнювати договірні зв'язки між Інститутом міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка та закордонними освітніми закладами для обміну студентами і викладачами, запровадження програм подвійного диплому та впровадження спільних наукових досліджень.

Зважаючи на те, що організація навчально-виховного процесу, стан методичного, наукового, кадрового та матеріально-технічного забезпечення в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка відповідає вимогам до підготовки бакалаврів за напрямом 6.030205 «Країнознавство», експертна комісія вважає за можливе рекомендувати МОН України акредитувати Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю 6.030205 «Країнознавство», галузі знань 0302 «Міжнародні відносини», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» з ліцензованим обсягом – 100 осіб денної форми навчання.

Порівняльна таблиця відповідності наявних умов провадження освітньої діяльності вимогам акредитації, графік проведення ККР, порівняльна зведена відомість результатів виконання ККР додаються.

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор
декан факультету міжнародної політики,
менеджменту та бізнесу
Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

I. I. Вовканич

Член експертної комісії:

доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри країнознавства
факультету міжнародних відносин
Національного університету «Острозька академія»

П. М. Кулаковський

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
доктор філософських наук, професор,
академік НАН України

Л. В. Губерський

«27» травня 2016 року

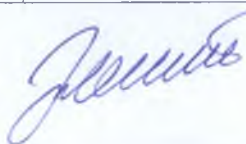
Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

Порівняльна таблиця
відповідності стану забезпечення навчального закладу
акредитаційним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з
напрямку підготовки фахівців 6.030205 «Країнознавство»

№ п/п	Показники	Норматив (за відповідним освітньо- кваліфіка- ційним рівнем)	Фактично	Відхилення показників графі 4 від показників графі 3
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
	1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	-
	1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	100	34	-66
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
	2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	95	+20
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	95	+45
	2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	95	+20
	у тому числі які працюють у	50	95	+45

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

	даному навчальному закладі за основним місцем роботи			
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	45	+35
	2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	95	+20
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	95	+45
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	35	+25
	2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану	-	-	-

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

	спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)			
	2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	-
	2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності: доктор наук або професор	+	+	-
3. Матеріально-технічна база				
	3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	-
	3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	-
	3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	12	12	-
	3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	-	-	-
	3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	-
	3.6. Наявність спортивного залу	+	+	-
	3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	-
	3.8. Наявність медичного пункту	+	+	-

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	-
4.2.	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	-
4.3.	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	-
4.4.	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):	100	100	-
4.4.1.	Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	-
4.4.2.	Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	-
4.4.3.	Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	-
4.5.	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	-
4.6.	Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	-
4.7.	Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	-
4.8.	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	-
4.9.	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	-

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	-
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	7	+2
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	17	+13
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації: наявність обладнаних лабораторій наявність каналів доступу	+ +	+ +	- -

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор
декан факультету міжнародної політики,
менеджменту та бізнесу

Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

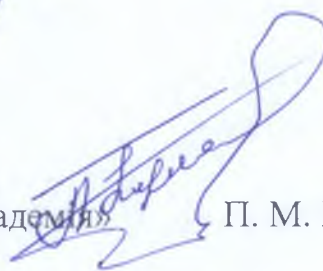

I. I. Вовканич

Член експертної комісії:

доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри країнознавства
факультету міжнародних відносин

Національного університету «Острозька академія»

П. М. Кулаковський

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,

доктор філософських наук, професор,
академік НАН України

Л. В. Губерський

«27» травня 2016 року

Голова експертної комісії:

Вовканич I. I.

Порівняльна таблиця
відповідності стану дотримання нормативних вимог щодо якісних
характеристик підготовки фахівців акредитаційним умовам надання
освітніх послуг у сфері вищої освіти з напрямку підготовки фахівців
6.030205 «Країнознавство»

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти	+	+	-
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години. форми контролю, %	100	100	-
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	75	97,9	+22,9
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	75	100	+25
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	75	89,7	+14,7
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-
--	---	---	---

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор
декан факультету міжнародної політики,
менеджменту та бізнесу
Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

I. I. Вовканич

Член експертної комісії:

доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри країнознавства
факультету міжнародних відносин
Національного університету «Острозька академія»

П. М. Кулаковський

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
доктор філософських наук, професор,
академік НАН України

Л. В. Губерський

«27» травня 2016 року

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова експертної комісії

Вовканич І.І.

(Підпис)

«27» травня 2016 р.

Графік

проведення комплексних контрольних робіт

студентами спеціальності «Країнознавство» Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

№ п/п	Спеціальність	Дисципліна	Група	Дата	Час	Аудиторія	Викладач	Експерт
Бакалаври - 6.030205								
II курс								
1.	Країнознавство	Історія України	1	21.03.16	11.10-12.30	37	д.і.н., проф. Матвієнко В.М.	
2.	Країнознавство	Політична історія країн світу	1	24.03.16	9.20-10.50	21	д. політ. н., проф. Ігнат'єв П.М.	
III курс								
3.	Країнознавство	Українська та зарубіжна культура	1	25.03.16	11.10-12.30	420	к.і.н., доц. Кравчук О.А.	
4.	Країнознавство	Зовнішня політика	2	31.03.16	9.30-10.50	441	д. політ. н., доц. Борділовська О.А.	

		України						
5.	Країнознавство	Основи міжнародного туризму	2	21.03.16	11.10-12.30	319	к. геогр. н., доц. Шпарага Т. І.	
6.	Країнознавство	Міжнародний бізнес	1	31.03.16	11.10-12.30	300	д.е.н., проф. Вергун В.А.	
IV курс								
7.	Країнознавство	Політичний розвиток та політичні системи країн світу	1	31.03.16	8.00-9.20	33	к. політ. н., доц. Бовсунівський П.В.	
8.	Країнознавство	Політичний розвиток та політичні системи країн світу	2	23.03.16	9.30-10.50	326	к. політ. н., доц. Бовсунівський П.В.	

«ПОГОДЖЕНО»

**Перший проректор КНУ імені
Тараса Шевченка**

Закусило О.К.

(Підпис)

**Результати виконання комплексних контрольних робіт (самоаналіз)
студентами спеціальності 6.030205 «Країнознавство», ОКР «бакалавр»,
2-4 роки навчання, Інституту міжнародних відносин**

№ п/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при самоаналізі								Абсолютна успішність, %	Якість, %
					Кількість	%	5		4		3		2			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
3 циклу соціально-гуманітарної підготовки																
1.	Історія України	6.030205 країнознавство	Група 1, II курс	31	31	100	16	51,6	14	45,2	1	3,2	0	0	100	96,8
2.	Зовнішня політика України	6.030205 країнознавство	Група 2, III курс	17	16	94,1	10	62,5	6	37,5	0	0	0	0	100	100
3 циклу фундаментальної, природничо-наукової та загальноєкономічної підготовки																
3.	Міжнародний бізнес	6.030205 країнознавство	Група 1, III курс	16	14	87,5	5	35,7	9	64,3	0	0	0	0	100	100
3 циклу професійної та практичної підготовки																
4.	Політична історія країн світу	6.030205 країнознавство	Група 1, II курс	31	31	100	9	29	15	48,4	7	22,6	0	0	100	77,4
5.	Основи міжнародного туризму	6.030205 країнознавство	Група 2, III курс	17	15	88,2	12	80	3	20	0	0	0	0	100	100
6.	Політичний розвиток та політичні системи країн світу	6.030205 країнознавство	Групи 1, 2, IV курс	34	27	79,4	15	55,6	10	37	2	7,4	0	0	100	92,6
7.	Історія української та зарубіжної культури	6.030205 країнознавство	Група 1, III курс	16	14	87,5	6	42,8	8	57,1	0	0	0	0	100	100
Всього				162	148	91,4	73	49,3	65	43,9	10	6,8	0	0	100	93,2

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор
декан факультету міжнародної політики,
менеджменту та бізнесу
Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

I. I. Вовканич

Член експертної комісії:

доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри країнознавства
факультету міжнародних відносин
Національного університету «Острозька академія»

П. М. Кулаковський

Голова експертної комісії:

Вовканич I. I.

З експертними висновками ознайомлений:
Ректор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
доктор філософських наук, професор,
академік НАН України

Л. В. Губерський

«27» травня 2016 року

Голова експертної комісії:

Вовканич І. І.

**Зведені результати складання останньої передакредитаційної сесії (самоаналіз)
студентами спеціальності 6.030205 – «країнознавство», ОКР «бакалавр»,
Інституту міжнародних відносин**

№ п/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кількість студентів	Складали іспит		Одержали оцінки під час іспиту								Абсолютна успішність, %	Якість, %
					Кількість	%	5	4	3	2	1	0	0	0		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Цикл фундаментальної, математичної та природничо-наукової підготовки																
1.	Міжнародне приватне право	6.030205 – «країнознавство»	Група 1	16	16	100	8	50	6	37,5	2	12,5	0	0	100	87,5
			Група 2	18	18	100	13	72,2	5	27,8	0	0	0	0	100	100
Цикл професійної та практичної підготовки																
2.	Туристичний бізнес у світовій політиці	6.030205 – «країнознавство»	Група 1	16	16	100	13	81,25	1	6,25	2	12,5	0	0	100	87,5
			Група 2	18	18	100	16	88,9	2	11,1	0	0	0	0	100	100
3.	Країнознавчий аналіз у сфері зовнішніх зносин	6.030205 – «країнознавство»	Група 1	16	16	100	5	31,25	9	56,25	2	12,5	0	0	100	87,5
			Група 2	18	18	100	13	72,2	5	27,8	0	0	0	0	100	100
4.	Основи охорони праці	6.030205 – «країнознавство»	Група 1	16	16	100	2	12,5	11	68,75	3	18,75	0	0	100	81,25
			Група 2	18	18	100	4	22,2	14	77,8	0	0	0	0	100	100
5.	Теорія і практика перекладу	6.030205 – «країнознавство»	Група 1	16	16	100	8	50	4	25	3	18,75	1	6,25	93,75	75
			Група 2	18	18	100	8	44,4	7	38,9	2	11,1	1	5,6	94,4	83,3

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор
декан факультету міжнародної політики,
менеджменту та бізнесу

Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

І. І. Вовканич

Член експертної комісії:

доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри країнознавства
факультету міжнародних відносин
Національного університету «Острозька академія»

П. М. Кулаковський

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
доктор філософських наук, професор,
академік НАН України

Л. В. Губерський

«27» травня 2016 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

19 05 20 16р.

м. Київ

№ 106 ґм

Про проведення
акредитаційної експертизи

Відповідно до пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.030205 «Країнознавство» у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка

НАКАЗУЮ:

1. Утворити експертну комісію та затвердити її у складі:
Вовканич - декан факультету міжнародної політики, менеджменту та
Іван Іванович бізнесу Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет», доктор
історичних наук, професор, голова комісії;
Кулаковський - завідувач кафедри країнознавства Національного
Петро Михайлович університету «Острозька академія», доктор історичних наук,
професор.
2. Установити строк роботи експертної комісії безпосередньо в навчальному закладі з 25 травня по 27 травня 2016 року включно.
3. Київському національному університету імені Тараса Шевченка (Губерський Л. В.):
  - 1) створити необхідні умови для роботи експертної комісії;
  - 2) відшкодування витрат, пов'язаних з проведенням акредитації, здійснити відповідно до пункту 20 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978;
  - 3) впродовж одного дня з моменту підписання висновків експертної комісії опублікувати їх на офіційному веб-сайті навчального закладу.
4. Експертній комісії за результатами роботи підготувати і подати МОН висновок про можливість акредитації напрямку підготовки.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на директора департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування Шевцова А. Г.

Тимчасово виконуючий обов'язки Міністра

Р. В. Грєба